

ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

กรณี การแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท บริษัท อ.๑ กับบริษัท อ.๒ และบริษัท ต.

ระหว่าง	บริษัท อ.๑	ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ
	บริษัท อ.๒	ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ
	บริษัท ต.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

การแจ้งผลการรวมธุรกิจ

ด้วย บริษัท อ.๑ ได้ยื่นแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจ พร้อมเอกสารหลักฐานตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (สำนักงาน กขค.) เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๕ เพื่อขอแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ.๑ กับบริษัท อ.๒ และบริษัท ต. ซึ่งได้กระทำการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยได้แจ้งผลการรวมธุรกิจภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงที่ใช้ในการพิจารณาการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ.๑ กับบริษัท อ.๒ และบริษัท ต. มีรายละเอียดดังนี้

๑. ข้อมูลผู้ประกอบการธุรกิจ

๑.๑ ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ

(๑) บริษัท อ.๑ เป็นบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศฝรั่งเศส ประกอบธุรกิจประกันทรัพย์สินและประกันวินาศภัย

(๒) บริษัท อ.๒ เป็นบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศฝรั่งเศสประกอบธุรกิจบริหารจัดการทรัพย์สินแก่บุคคลภายนอก การจัดการกองทุนรวม และบริการให้คำปรึกษาด้านการเงิน

อย่างไรก็ตาม ตามแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจ พบว่า บริษัท อ.๑ และบริษัท อ.๒ เป็นบริษัทที่ไม่ได้ประกอบกิจการในประเทศไทย และไม่มีรายได้เกิดขึ้นในประเทศไทยแต่ถือเป็นบริษัทย่อยหรือบริษัทในเครือที่มีสถานะเสมือนเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกัน (Single Economic Entity) ซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจ

ควบคุม ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเป็นผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของบริษัท อ. ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศฝรั่งเศส ประกอบธุรกิจประกันชีวิต ประกันสุขภาพ ประกันทรัพย์สินและประกันวินาศภัย รวมไปถึงการจัดการการลงทุน โดยบริษัท อ. เป็นบริษัทที่ไม่ได้ประกอบกิจการในประเทศไทย แต่มีบริษัทย่อยหรือบริษัทในเครือในประเทศไทยที่เป็นหน่วยธุรกิจเดียวกัน (Single Economic Entity) ประกอบด้วย บริษัท อ.๓ ประเภทธุรกิจตอนจดทะเบียน คือ ๖๕๑๑๐ การประกันชีวิต มีรายได้เกิดขึ้นในประเทศไทย ปี ๒๕๖๔ จำนวน xx,xxx.xx ล้านบาท (บริษัท อ. และบริษัทย่อยหรือบริษัทในเครือมีอำนาจควบคุมการแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการในผู้ประกอบธุรกิจรายหนึ่งตั้งแต่กึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือ โดยทางอ้อม) และบริษัท อ.๔ ประเภทธุรกิจตอนจดทะเบียน คือ ๖๕๑๒๐ การประกันวินาศภัย มีรายได้เกิดขึ้นในประเทศไทย ปี ๒๕๖๔ จำนวน x,xxx.xx ล้านบาท (บริษัท อ. และบริษัทย่อยหรือบริษัทในเครือถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงในผู้ประกอบธุรกิจรายหนึ่งเกินกว่าร้อยละห้าสิบของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของผู้ประกอบธุรกิจ)

๑.๒ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

บริษัท ต. เป็นบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศฝรั่งเศส ประกอบธุรกิจบริหารจัดการกลุ่มหลักทรัพย์ของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล และตราสารทางการเงินเพื่อการลงทุนในนามบุคคลภายนอก ตามแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจ พบว่า บริษัท ต. เป็นบริษัทที่ไม่ได้ประกอบกิจการในประเทศไทย แต่มีบริษัทย่อยหรือบริษัทในเครือในประเทศไทยที่เป็นหน่วยธุรกิจเดียวกัน (Single Economic Entity) คือ บริษัท ต.๑ ประกอบธุรกิจการจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตามวัตถุประสงค์ของผู้ใช้ (ยกเว้นโปรแกรมเว็บเพจและเครือข่าย) และมีรายได้เกิดขึ้นในประเทศไทย ปี ๒๕๖๔ จำนวน xx.xx ล้านบาท

๒. ข้อมูลการรวมธุรกิจ

เดิมบริษัท อ.๑ และบริษัท อ.๒ (ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) ถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงในอตาแลนด์ คิดเป็นร้อยละ xx.xx (ถือครองโดยบริษัท อ.๑ คิดเป็นร้อยละ xx.xx และบริษัท อ.๒ คิดเป็นร้อยละ xx.xx) และต่อมาบริษัท อ.๑ และบริษัท อ.๒ ได้กระทำการเข้าซื้อหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดเพิ่มคิดเป็นร้อยละ xx.xx ของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงของบริษัท ต. (ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ) ส่งผลให้บริษัท อ.๑ และบริษัท อ.๒ จะถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ xx.xx (ถือครองโดยบริษัท อ.๑ คิดเป็นร้อยละ xx.xx และบริษัท อ.๒ คิดเป็นร้อยละ xx.xx)

๓. โครงสร้างผู้ถือหุ้นหลังการรวมธุรกิจ

ภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัท อ.๑ และบริษัท อ.๒ (บริษัทย่อยหรือบริษัทในเครือของบริษัท อ.) เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ในบริษัท ต. โดยมีสัดส่วนการถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงร้อยละ xx.xx ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมด

๔. ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ

เมื่อพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจ พบว่า บริษัท อ.๑ และบริษัท อ.๒ (ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) เป็นบริษัทที่ไม่ได้ประกอบกิจการในประเทศไทย แต่มีบริษัทย่อยหรือบริษัทในเครือในประเทศไทยที่มีสถานะเสมือนเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกัน (Single Economic Entity) ซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจควบคุม ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบด้วย ๑) บริษัท อ.๓ ประกอบธุรกิจประกันชีวิต และ ๒) บริษัท อ.๔ ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย ในส่วนของบริษัท ต. (ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ) เป็นบริษัทที่ไม่ได้ประกอบกิจการในประเทศไทย แต่มีบริษัทย่อยหรือบริษัทในเครือในประเทศไทยที่มีสถานะเสมือนเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกัน (Single Economic Entity) ซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจควบคุม ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง

หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบการที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ คือ บริษัท ต.๑ ประกอบธุรกิจการจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตามวัตถุประสงค์ของผู้ใช้ (ยกเว้นโปรแกรมเว็บเพจ และเครือข่าย)

๔.๑ ธุรกิจประกันภัย^๑ คือ การบริหารความเสี่ยงภัยวิธีหนึ่งซึ่งโอนความเสี่ยงภัยจากผู้เอาประกันภัยไปสู่บริษัทผู้รับประกันภัยโดยทำสัญญาความคุ้มครองในกรมธรรม์ประกันภัย และผู้เอาประกันภัยต้องจ่ายค่าเบี้ยประกันภัยให้กับบริษัทผู้รับประกันภัย เมื่อเกิดความเสียหายผู้รับประกันภัยจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามที่ได้ระบุความคุ้มครองไว้ในกรมธรรม์ประกันภัยตามสัญญาที่ได้ตกลงกันไว้ โดยธุรกิจการประกันภัยทั้ง ๒ ประเภท มีหลักเกณฑ์และมีการกำกับดูแลภายใต้กฎหมายที่แตกต่างกัน การประกอบธุรกิจประกันชีวิตอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ สำหรับการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ธุรกิจประกันภัยสามารถแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ประกันชีวิตและประกันวินาศภัย

๑) ตลาดธุรกิจประกันชีวิต พบว่า บริษัท อ.๓ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยหรือบริษัทในเครือในประเทศไทยที่อยู่ภายใต้อำนาจควบคุมของบริษัท อ. มีรายได้เกิดขึ้นในประเทศไทย ปี ๒๕๖๔ จำนวน xx,xxx.xx ล้านบาท ในส่วนของบริษัท ต. และบริษัทย่อยหรือบริษัทในเครือในประเทศไทย ไม่มีรายได้เกิดขึ้นในประเทศไทยในตลาดธุรกิจประกันชีวิต โดยภายหลังการรวมธุรกิจข้างต้น มีรายได้เกิดขึ้นในประเทศไทย ปี ๒๕๖๔ จำนวน xx,xxx.xx ล้านบาท ซึ่งเกินกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท

๒) ตลาดธุรกิจประกันวินาศภัย พบว่า บริษัท อ.๔ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยหรือบริษัทในเครือในประเทศไทยที่อยู่ภายใต้อำนาจควบคุมของบริษัท อ. มีรายได้เกิดขึ้นในประเทศไทย ปี ๒๕๖๔ จำนวน x,xxx.xx ล้านบาท ในส่วนของบริษัท ต. และบริษัทย่อยหรือบริษัทในเครือในประเทศไทย ไม่มีรายได้เกิดขึ้นในประเทศไทยในตลาดธุรกิจประกันวินาศภัย โดยภายหลังการรวมธุรกิจข้างต้น มีรายได้เกิดขึ้นในประเทศไทย ปี ๒๕๖๔ จำนวน x,xxx.xx ล้านบาท ซึ่งเกินกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท

๔.๒ การให้บริการการออกแบบ และพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (ซอฟต์แวร์)^๒ คือ การพัฒนาซอฟต์แวร์เพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ การออกแบบโครงสร้างและเนื้อหาโปรแกรมคอมพิวเตอร์และ/หรือการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่จำเป็นในการสร้างและใช้งาน ซอฟต์แวร์ระบบ (รวมถึงโปรแกรมส่วนปรับปรุงและโปรแกรมเสริม) ซอฟต์แวร์ประยุกต์ (รวมถึงโปรแกรมส่วนปรับปรุงและโปรแกรมเสริม) ฐานข้อมูล การแก้ไขและการปรับแต่งซอฟต์แวร์ที่มีอยู่เพื่อสามารถนำไปใช้งานกับระบบสารสนเทศของลูกค้าได้อย่างเหมาะสมรวมถึงการให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาทางด้านซอฟต์แวร์ โดยตลาดธุรกิจการให้บริการการออกแบบ และพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (ซอฟต์แวร์) พบว่า บริษัท อ.๑ กับบริษัท อ.๒ และบริษัทย่อยหรือบริษัทในเครือในประเทศไทย ไม่มีรายได้เกิดขึ้นในประเทศไทยในตลาดธุรกิจการให้บริการการออกแบบ และพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (ซอฟต์แวร์) ในส่วนของบริษัท ต.๑ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยหรือบริษัทในเครือในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้อำนาจควบคุมของบริษัท ต. มีรายได้เกิดขึ้นในประเทศไทย ปี ๒๕๖๔ จำนวน xx.xx ล้านบาท โดยภายหลังการรวมธุรกิจข้างต้น มีรายได้เกิดขึ้นในประเทศไทย ปี ๒๕๖๔ จำนวน xx.xx ล้านบาท ซึ่งไม่เกินกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท

^๑ ความหมายของประกันภัย. สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.).

^๒ คู่มือการจัดประเภทธุรกิจของนิติบุคคล. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า.

๕. ขอบเขตตลาด

๕.๑ ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง (Relevant Product Market)

เมื่อพิจารณาขอบเขตตลาดตามลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัท บริษัท อ.๑ และบริษัท อ.๒ ซึ่งประกอบธุรกิจประกันทรัพย์สินและประกันวินาศภัย รวมไปถึงบริหารจัดการทรัพย์สินแก่บุคคลภายนอก การจัดการกองทุนรวม และบริการให้คำปรึกษาด้านการเงิน ซึ่งมีบริษัทย่อยหรือบริษัทในเครือในประเทศไทยที่มีสถานะเสมือนเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกัน (Single Economic Entity) ประกอบด้วย ๑) บริษัท อ.๓ ประกอบธุรกิจประกันชีวิต และ ๒) บริษัท อ.๔ ประกอบธุรกิจการประกันวินาศภัย ในส่วนของบริษัท ต. ประกอบธุรกิจการบริหารจัดการกลุ่มหลักทรัพย์ของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล และตราสารทางการเงินเพื่อการลงทุนในนามบุคคลภายนอก ซึ่งมีบริษัทย่อยหรือบริษัทในเครือที่มีสถานะเสมือนเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกัน (Single Economic Entity) คือ บริษัท ต.๑ ประกอบธุรกิจกิจกรรมการจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตามวัตถุประสงค์ของผู้ใช้ (ยกเว้นโปรแกรมเว็บเพจและเครือข่าย) ดังนั้น การประกอบธุรกิจในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจดังกล่าว คือ ตลาดธุรกิจประกันชีวิต ตลาดธุรกิจประกันวินาศภัย และตลาดธุรกิจการจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตามวัตถุประสงค์ของผู้ใช้ (ยกเว้นโปรแกรมเว็บเพจและเครือข่าย)

อย่างไรก็ตาม การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ.๑ กับบริษัท อ.๒ และบริษัท ต. มีตลาดที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย คือ ตลาดธุรกิจประกันชีวิต ตลาดธุรกิจประกันวินาศภัย และตลาดการจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตามวัตถุประสงค์ของผู้ใช้ (ยกเว้นโปรแกรมเว็บเพจและเครือข่าย) ซึ่งการรวมธุรกิจดังกล่าวถือเป็นการรวมธุรกิจที่ไม่มีความสัมพันธ์กัน (Conglomerate Integration) ที่มีลักษณะเป็นธุรกิจที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง รวมไปถึงไม่มีสินค้าหรือบริการที่ทับซ้อนกัน และไม่ได้ก่อให้เกิดการแข่งขันในตลาดเดียวกันในประเทศไทย

ดังนั้น การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ.๑ กับบริษัท อ.๒ และบริษัท ต. จึงไม่มีความทับซ้อนกัน เนื่องจากธุรกิจประกันชีวิต ธุรกิจประกันวินาศภัย และธุรกิจการจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตามวัตถุประสงค์ของผู้ใช้ (ยกเว้นโปรแกรมเว็บเพจและเครือข่าย) มีลักษณะธุรกิจที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง จึงไม่สามารถทดแทนกันได้

๕.๒ ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Relevant Geographic Market)

เมื่อพิจารณาขอบเขตตลาดภูมิศาสตร์ พบว่า ธุรกิจประกันชีวิตและธุรกิจประกันวินาศภัยมีช่องทางการจัดจำหน่ายกรมธรรม์ประกันภัยที่หลากหลาย และมีการให้บริการที่ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศไทย อีกทั้ง เจือปนในการให้บริการมีลักษณะที่เหมือนกันในทุกพื้นที่ และธุรกิจการจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตามวัตถุประสงค์ของผู้ใช้ (ยกเว้นโปรแกรมเว็บเพจและเครือข่าย) ให้บริการเกี่ยวกับการออกแบบ และพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (ซอฟต์แวร์) เพื่อจำหน่ายและให้บริการแก่ลูกค้า ซึ่งมีการให้บริการแก่ลูกค้าในทุกพื้นที่

ดังนั้น ขอบเขตตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง คือ ระดับประเทศไทย

๖. ส่วนแบ่งตลาด

การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ.๑ กับบริษัท อ.๒ และบริษัท ต. พบว่า มีตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในครั้งนี้ จำนวน ๓ ตลาด ซึ่งประกอบด้วย ตลาดธุรกิจประกันชีวิต ตลาดธุรกิจประกันวินาศภัย และตลาดธุรกิจการจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตามวัตถุประสงค์ของผู้ใช้ (ยกเว้นโปรแกรมเว็บเพจและเครือข่าย)

อย่างไรก็ตาม ผลการตรวจสอบรายได้ที่เกิดขึ้นก่อนและหลังการรวมธุรกิจในประเทศไทย พบว่า มีเพียงตลาดธุรกิจประกันชีวิตและตลาดธุรกิจประกันวินาศภัย ที่มีรายได้ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

ปี ๒๕๖๔ เกินกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท ดังนั้น การรวมธุรกิจดังกล่าวจึงพิจารณาส่วนแบ่งตลาดเพียงตลาดที่มียอดเงินขายของผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่งหรือของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจรวมกันเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท เพียง ๒ ตลาด คือ ตลาดธุรกิจประกันชีวิตและตลาดธุรกิจประกันวินาศภัยเท่านั้น

๖.๑ ส่วนแบ่งตลาดธุรกิจประกันชีวิต

พิจารณาตลาดธุรกิจประกันชีวิต ปี ๒๕๖๔ ก่อนและหลังการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ.๑ กับบริษัท อ.๒ และบริษัท ต. พบว่า ตลาดธุรกิจประกันชีวิต มีผู้ประกอบธุรกิจที่มีส่วนแบ่งตลาดสูงสุดคือ บริษัท ย. คิดเป็นร้อยละ xx.xx รองลงมาคือ บริษัท ท. และบริษัท ฟ. คิดเป็นร้อยละ xx.xx และ xx.xx ตามลำดับ โดยก่อนการรวมธุรกิจ บริษัท บริษัท อ.๑ กับบริษัท อ.๒ ซึ่งมีบริษัท อ.๓ เป็นบริษัทย่อยหรือบริษัทในเครือในประเทศไทย มีส่วนแบ่งตลาดคิดเป็นร้อยละ x.xx และหลังการรวมธุรกิจมีส่วนแบ่งตลาดคงเดิม ทั้งนี้พบว่า ก่อนและหลังการรวมธุรกิจมีค่า CR๓ เท่ากับ ๔๘.๓๗ ดังนั้น ตลาดข้างต้นจึงไม่มีผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด

๖.๒ ส่วนแบ่งตลาดธุรกิจประกันวินาศภัย

ตลาดธุรกิจประกันวินาศภัย ปี ๒๕๖๔ ก่อนและหลังการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ.๑ กับบริษัท อ.๒ และบริษัท ต. พบว่า ตลาดธุรกิจประกันวินาศภัย มีผู้ประกอบธุรกิจที่มีส่วนแบ่งตลาดสูงสุดคือ บริษัท ว. คิดเป็นร้อยละ xx.xx รองลงมาคือ บริษัท ก. และบริษัท ค. คิดเป็นร้อยละ x.xx และ x.xx ตามลำดับ โดยก่อนการรวมธุรกิจ บริษัท บริษัท อ.๑ กับบริษัท อ.๒ ซึ่งมีบริษัท อ.๔ เป็นบริษัทย่อยหรือบริษัทในเครือในประเทศไทย มีส่วนแบ่งตลาดคิดเป็นร้อยละ x.xx และหลังการรวมธุรกิจมีส่วนแบ่งตลาดคงเดิม ทั้งนี้พบว่า ก่อนและหลังการรวมธุรกิจมีค่า CR๓ เท่ากับ ๓๗.๓๐ ดังนั้น ตลาดข้างต้นจึงไม่มีผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ “ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ” ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓ กำหนดว่า “การรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หมายความว่า การรวมธุรกิจที่ยอดเงินขายของผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่งหรือของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป และไม่ก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด”

ประเด็นวินิจฉัย

การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ.๑ กับบริษัท อ.๒ และบริษัท ต. ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คำวินิจฉัย

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า เดิมบริษัท อ.๑ และบริษัท อ.๒ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ ถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงในบริษัท ต. คิดเป็นร้อยละ xx.xx และต่อมา บริษัท อ.๑ และบริษัท อ.๒ ได้ดำเนินการเข้าซื้อหุ้นของบริษัท ต. ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ xx.xx ของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมด ส่งผลให้บริษัท อ.๑ และบริษัท อ.๒ เป็นผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ xx.xx ในบริษัท ต. ซึ่งการเข้าซื้อหุ้นดังกล่าวเป็นการเข้าซื้อหรือได้มาซึ่งหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง ณ สิ้นวันใดวันหนึ่ง เพิ่มขึ้นเกินกว่าร้อยละห้าสิบขึ้นไปของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของผู้ประกอบธุรกิจอื่น ตามข้อ ๔ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเข้าซื้อสินทรัพย์หรือหุ้น เพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยการ หรือการจัดการที่เป็นการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ คือ ตลาดประกันชีวิต ตลาดประกันวินาศภัย และตลาดธุรกิจการจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ตามวัตถุประสงค์ของผู้ใช้ (ยกเว้นโปรแกรมเว็บเพจและเครือข่าย) พบว่า ทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ ไม่มีผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด เนื่องจากไม่มีผู้ประกอบธุรกิจรายใดที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาเกินกว่าร้อยละห้าสิบขึ้นไป ตามข้อ ๓ (๑) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด พ.ศ. ๒๕๖๑ และไม่มีผู้ประกอบธุรกิจสามรายแรกที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมารวมกันเกินกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าขึ้นไป ตามข้อ ๓ (๒) ของประกาศดังกล่าว และได้พิจารณายอดขายในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ ในตลาดประกันชีวิตและตลาดประกันวินาศภัย มียอดขายเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป จึงถือว่าการรวมธุรกิจดังกล่าวเป็น “การรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง” ตามความในข้อ ๓ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยบริษัท อ.๑ กับบริษัท อ.๒ และบริษัท ต. ซึ่งมีบริษัทย่อยหรือบริษัทในเครือที่มีสถานะเสมือนเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกัน (Single Economic Entity) ในประเทศไทย ได้แก่ ๑) บริษัท อ.๓ ๒) บริษัท อ.๔ และ ๓) บริษัท ต.๑ ตามลำดับ พบว่า การรวมธุรกิจข้างต้นไม่มีตลาดที่มีความทับซ้อนกัน แต่เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าตลาดประกันชีวิตและตลาดประกันวินาศภัย เข้าข่ายต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ เนื่องจากมีรายได้ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท และไม่ก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ดังนั้น ผู้ประกอบธุรกิจจึงมีหน้าที่ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ บริษัท อ.๑ กับบริษัท อ.๒ และบริษัท ต. ซึ่งกระทำการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ได้แจ้งผลการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๕ ถือเป็นการแจ้งผลการรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

มติคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีมติเอกฉันท์รับทราบการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ.๑ กับบริษัท อ.๒ และบริษัท ต. ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕